

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

КАРАР

11.01.2025

с. Старое Дрожжаное

№ 37

«2025-2027 елларга «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Жирлекара мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесенә хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру» муниципаль программасын раслау турында

Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 статьясы, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү, гамәлгә ашыру һәм аларның нәтижәләлеген бәяләү тәртибен һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы муниципаль программаларын эшләү һәм гамәлгә ашыру буенча Методик тәкъдимнәр раслау турында» 2015 елның 17 ноябрәндәге 453 номерлы карары нигезендә Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты **КАРАР БИРӘ**:

1. «2025-2027 елларга «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Жирлекара мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесенә хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру» муниципаль программасын расларга.

2. Үз көчен югалткан дип танырга:

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2023 елларга «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Жирлекара мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесенә хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру» муниципаль программасын раслау турында» 2020 елның 30 ноябрәндәге 648 номерлы карары;

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының «2021-2023 елларга «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Жирлекара мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесенә хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру» муниципаль программасына үзгәрешләр керту турында» 2021 елның 11 ноябрәндәге 475 номерлы карары.

3. Әлеге карар рәсми басылды чыгарга тиеш.

Башкарма комитет
Житәкчесе

Р.И. Мөхәммәтжанов

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының 2025 елның " _ " _____ номерлы карары белән расланган

«2025-2027 елларга «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Жирлекара мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесенең хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру» муниципаль программасы

МУНИЦИПАЛЬ ПРОГРАММА ПАСПОРТЫ

Программаның исеме	«2025-2027 елларга «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының Жирлекара мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесенең хезмәт күрсәтү сыйфатын арттыру» муниципаль программасы (алга таба-Ярдәмче программа)
Программаның заказчысы	Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитеты
Программаның төп эшләүчеләре	«Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Башкарма комитетының Мәдәният бүлегә» МБУ, «Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Мәдәният йорты» МБУ
Программаның максаты	Мәдәният өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын һәм төрлелеген арттыру, һәр шәхеснең мәдәни һәм рухи потенциалын үстерү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжларын канәгатьләндерү өчен шартлар тудыру.

<p>Программаның бурычлары</p>	<ul style="list-style-type: none"> - мәдәният учреждениеләренең халыкка күрсәтелә торган мәдәни байлыklarның гомуми файдалана алуын тәмин итү һәм хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын яхшырту; - Чүпрәле районы территориясендә тарихи һәм мәдәни мирасны саклап калу; - Чүпрәле муниципаль районы территориясендә яшәүче халыklarның традицион халык культурасын, телләрен, матди булмаган мәдәни мирасын саклап калу һәм үстерү өчен шартлар тудыру; - мәдәният өлкәсендә халыкның ижади инициативаларына, ижади берлекләргә һәм оешмаларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру; - Россия мәдәниятең әһәмиятле вакыйгаларына һәм мәдәният өлкәсендә хезмәттәшлекне үстерүгә багышланган чараларны оештыру һәм уздыру өчен шартлар тудыру; - матбугат һәм аудиовизуаль чаралар ярдәмендә мәдәни кыйммәтләрне булдыру, тарату һәм үзләштерү буенча мәдәни эшчәнлекне гәмәлгә ашыру өчен шартлар тудыру; - заманча мәгълүмат технологияләрен кертү нигезендә мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгыту һәм модернизацияләү; - үзешчән халык ижаты өлкәсендә конкурс нигезендә ижат проектларына бирелә торган ярдәм механизмнарын үстерү; - мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренең квалификациясен күтәрү һәм һөнәри белемнәрен арттыру, яшь белгечләрне жәлеп итү.
<p>Программаны гәмәлгә ашыру механизмы</p>	<p>Программаны гәмәлгә ашыру кушымтада бирелә торган чаралар планы нигезендә гәмәлгә ашырыла</p>
<p>Максатчан индикаторлар һәм күрсәткечләр</p>	<ul style="list-style-type: none"> - мәдәният өлкәсендә муниципаль хезмәтләр күрсәтү сыйфатыннан халыкның канәгатьлек дәрәжәсен 2027 елга 80% ка кадәр арттыру; - Чүпрәле муниципаль районында яшәүче халыklar телләрен популярлаштыручы мәдәни кыйммәтләрне, традицияләрне саклап калуга һәм үстерүгә юнәлдерелгән чаралар өлешен мәдәният учреждениеләре тарафыннан 2027 елга 50 %ка кадәр гәмәлгә ашырылган чараларның гомуми күләмендә арттыру; - мәдәни-ял чаралары, шул исәптән түләүле нигездә, халыкның өлеше арту; - мәдәният учреждениеләренең һәвәскәр берләшмәләре клуб формованиеләре эшендә катнашучы халыкның чагыштырма авырлыгын 30 %ка кадәр арттыру; - мәдәният учреждениеләренең белгечләр белән тәмин ителеше 90 %ка кадәр; -мәдәният учреждениеләре белгечләренең мәдәният учреждениеләрен яңадан әзерләүне һәм квалификацияләрен арттыруны узган белгечләрнең гомуми саныннан 90%ка

	<p>кадәр өлеше; ижат коллективларының күчмә чаралары санын арттыру; -барлык мәдәният йортлары һәм Чүпрәле районының ТК челтәрләрендә интернет битләрен булдыру, теркәү һәм алып бару.</p>
Программаны гамәлгә ашыру сроклары	2025-2027 еллар
Программаны финанслау чыганақлары	<p>Программа акчалар исәбеннән финанслана:</p> <ul style="list-style-type: none"> - муниципаль район бюджеты; - чаралар башкаручыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлеп бирелә торган чаралар; - бюджеттан тыш акчалар; - гамәлдәге законнар белән тыелмаган башка чыганақлар. <p>Программа чараларын финанслау чыганақлары Татарстан Республикасы һәм муниципаль район бюджетларында акчалар булудан чыгып билгеләнә.</p>
Программаны гамәлгә ашыруның көтелгән ахыргы нәтижәләре	<p>Мәдәният учреждениеләренең белгечләр белән тәэмин ителешен 90%ка арттыру.</p> <p>Мәдәният учреждениеләренең һәвәскәр берләшмәләре клуб формированиеләре эшендә катнашучы халыкның чагыштырма авырлыгын 1.5 %ка арттыру</p> <p>Мәдәният учреждениеләренең янадан әзерлек һәм квалификация күтәрү узган белгечләренең өлеше, мәдәният учреждениеләре белгечләренең гомуми саныннан 20 %ка арту.</p> <p>Мәдәни-ял чаралары, шул исәптән онлайн режимда халыкның өлеше арту.</p>

**I Бүлек. Агымдагы халәткә гомуми характеристика
 ярдәмче программаны гамәлгә ашыру өлкәсе, шул исәптән күрсәтелгән
 өлкәдә төп проблемаларны ачыклау һәм аны үстерү фаразы**

Программа районда мәдәниятне үстерүнең максатларын, бурычларын, юнәлешләрен һәм каралган чараларны гамәлгә ашыру механизмнарын һәм аларның нәтижәләгә күрсәткечләрен билгели.

Программа районның социаль-икътисадый үсешенә озақ сроклы максатлары принципнарыннан, муниципаль Программа, Стратегия һәм Татарстан Республикасының башка норматив хокукый актлары һәм муниципаль норматив хокукый актлар нигезендә аларның казанышлары күрсәткечләреннән (индикаторларыннан) чыгып эшләнә.

1.1. Программаны гамәлгә ашыру даирәсенә агымдагы торышына гомуми характеристика, шул исәптән күрсәтелгән өлкәдә төп проблемаларны формалаштыру

«Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Мәдәният йорты» муниципаль бюджет учреждениесе башлыгына 37 мәдәният учреждениесе (авыл мәдәният йортлары, авыл клублары, район мәдәният йорты) керә. Аларның эшчәнлегенә гражданнарның мәдәни үсешенә ярдәм итә.

Районның муниципаль мәдәният учреждениеләре соңгы елларда һәвәскәр ижат берләшмәләре, халык ижаты коллективлары, кызыксыну клублары, гаилә ижат коллективлары белән эшләүдә билгеле бер тәҗрибә тупладылар, мәдәният өлкәсендә халыкның төрле катламнарының төп ихтыяжларын ачыкладылар.

Клуб учреждениеләрендә 271 клуб оешмасы эшли, 12 коллектив халык һәм 4 үрнәк коллектив исеменә ия. һәвәскәр сәнгатьнең барлык жанрлары буенча традицион ижади акцияләр системалары барлыкка килгән. Төрле бәйрәмнәр, милли мәдәният фестивалләре, смотрлар, конкурслар, тематик кичәләр, театральләштерелгән бәйрәмнәр үткәрелә.

Клуб учреждениеләре эшчәнлегенә Чүпрәле районының заманча мәдәни тормышының мөһим өлеше булып тора. Театр постановкалары, концерт подпрограммалары, тематик кичәләр булдыру һәм күрсәтү белән беррәттән, аларның төп эшчәнлегендә фестивалләр, конкурслар һәм сәнгать-ижат характерындагы башка чаралар оештыру, халыкның сәхнә сәнгатьнең ихтыяжларын булдыру һәм канәгатьләндерү мөһим.

Килүне арттыру, эшчәнлек күләмен арттыру, районның клуб учреждениеләрендә тамашачылар аудиториясен җәлеп итү максатында яңа эш формалары эшләнә, үзешчән сәнгатьтә катнашучыларның сәнгати һәм ижади осталыгы камилләштерелә, шулай ук онлайн чаралар форматы да үсеш ала.

Әмма район мәдәният учреждениеләрендә ярдәм һәм планлы чишелеш таләп итә торган кайбер мөһим һәм актуаль проблемалар бар:

- профессиональ кадрлар кытлыгы;
- матди-техник базаның заманча таләпләргә туры килмәве;
- электрон ресурсларга һәрьяклап кереп йөрү булмау; - мәдәни традицияләренә (мәдәни мирас) өйрәнү, саклау буенча комплекслы чаралар булмау яисә камил булмау;
- мәдәният өлкәсендә аерым вәкаләтләренә гәмәлгә ашыручы муниципаль район Башкарма комитетының структур бүлекчәләре һәм муниципаль учреждениеләр арасында бердәм мәдәни сәясәтне координацияләү дәрәжәсенә түбән булуы;
- дөүләтнеке булмаган субъектлар (жәмәгать оешмалары) һәм мәдәният учреждениеләре арасында йомшак багланышлар.

Мәдәният учреждениеләре музыка аппаратурасы, заманча сәхнә костюмнары белән начар жиһазландырылган. 37 клуб учреждениесеннән 9 тавыш - көчәйтү аппаратурасы белән комплектланмаган. Ел саен яңа мәдәният биналарын капитал ремонтлау һәм төзү эшләре бара. Кайбер СК һәм мәдәният йортларында янгынга каршы чаралар тулы күләмдә башкарылмаган (саклау-янгын сигнализациясе белән жиһазландырылмаган, түбә һәм аның агач түшәмәләре янгыннан саклану чаралары белән эшкәртелмәгән, электр үткәргечләре һәм электр приборлары изоляциясенә каршылык чаралары үткәрелмәгән, саклау-янгын сигнализациясенә планлы техник хезмәт күрсәтү үткәрелми, видеокүзәтү һәм тревога сигнализациясе төймәләре.

Мәгълүматлаштыру булмау мәгълүматны жыюга һәм анализлауга, планлаштырылган бурычларның оптималь чишелешләре табылуга, ижади якин килү формалаштыруга,

мәгълүматтан, мәдәни кыйммәتلәрдән һәм дөнья ресурсларынан һәркем файдалана алу принцибын гамәлгә ашыруга комачаулый.

Чүпрәле районы халкы файдалана торган мәдәният хезмәтләре күләме елдан-ел арта барган саен күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфаты һәм күрсәтелә торган хезмәтләрнең яңа форматы зуррак әһәмияткә ия.

Муниципаль хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын күтәрү - бюджет процессы реформасын гамәлгә ашыру юнәлешләренең берсе, Чүпрәле муниципаль районында бюджет чыгымнарының нәтижәлелеген арттыру ярдәмче программасы.

Клуб учреждениеләре эшчәнлегендә булган проблемаларны хәл итү, куелган максатларга ирешү һәм тактик бурычларны хәл итү подпрограмма-максатчан методны кулланып, ягъни аерым, махсулаштырылган максатчан ярдәмче программаны гамәлгә ашыру юлы белән барырга тиеш, бу бюджет ресурсларынан файдалануның нәтижәлелеген зур дәрәжәсен һәм аларның күләмнәрен планлаштырылган нәтижәләргә ирешү белән яхшы бәйләнешне тәмин итәчәк.

Әлеге Программа Чүпрәле районының мәдәният өлкәсендә муниципаль сәясәтне максатчан гамәлгә ашырырга ярдәм итәчәк, Чүпрәле муниципаль районының социаль-икътисадый үсеше буенча 2027 елга кадәр, Чүпрәле муниципаль районының муниципаль мәдәният учреждениеләре тарафыннан күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү юлы белән район гражданнын рухи-әхлакый һәм мәдәни үстерүне тәмин итү буенча билгеләнгән.

1.2. Программаны гамәлгә ашыру өлкәсен үстерү фаразы

Ярдәмче программаны гамәлгә ашыру кысаларында бердәм мәдәни пространство үстерүне тәмин итү, район халкының мәдәни кыйммәтләрдән һәм мәгълүматтан тигез файдалануын тәмин итү өчен шартлар тудыру планлаштырыла.

Фараз чорында әһәмиятле тенденцияләр сыйфатында:

мәдәният учреждениеләре тарафыннан район халкына мәдәният өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрдән бертигез дәрәжәдә файдалану мөмкинлеген тәмин итә торган шартлар тудыру;

- мәдәният учреждениеләре тарафыннан район халкына мәдәният өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын күтәрү;
- мәдәният учреждениеләре гамәлгә ашыра торган мәдәни чаралар санының артуы;
- мәдәният учреждениеләре үткәрә торган түләүле мәдәни-ял итү чараларында катнашучы район халкының чагыштырма күләмен арттыру;
- мәдәният учреждениеләренең матди-техник базасын, янгын куркынычсызлыгын һәм террорчылыктан саклануын ныгыту һәм модернизацияләү;
- мәдәният учреждениеләре белгечләренең гомуми саныннан янадан әзерлек һәм квалификация күтәрү узган мәдәният тармагы белгечләренең өлешен арттыру.

**II бүлек. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы
жирле үзидарә органнарының ярдәмче программаны гамәлгә
ашыру өлкәсендәге сәясәт өстенлекләре, программаның
максатлары, бурычлары, максатчан индикаторлары һәм
күрсәткечләре, программаның көтелә торган нәтижәләре
тасвирламасы һәм аны гамәлгә ашыру сроклары**

2.1. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы жирле үзидарә органнары сәясәтенә программаны гамәлгә ашыру өлкәсендәге өстенлекләре

Программаны гамәлгә ашыруның өстенлекле юнәлешләренә түбәндәгеләр керә:

- гамәлдәге мәдәни-тарихи мирасны саклап калу һәм район халкының мәдәни кыйммәтләрдән киң файдалана алуын тәмин итү өчен шартлар тудыру;
- районда яшәүче төрле милләт вәкилләренә аралашуы өчен шартлар тудыру, мәдәниятләр диалогы аша толерант мөнәсәбәтне һәм жәмгыятьтә яхшы күршелек культурасын пропагандалау;
- мәдәният учреждениеләренә социаль статусын күтәрү һәм район халкының ижади сәләтләрен ачу өчен шартлар тудыру;
- мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгыту.

2.2. Программаның максатлары, бурычлары һәм максатчан индикаторлары һәм күрсәткечләре

Программаның максатлары булып:

Мәдәният өлкәсендә күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын һәм төрлелеген күтәрү, һәр шәхеснең мәдәни һәм рухи потенциалын үстерү һәм гамәлгә ашыру ихтыяжларын канәгатьләндерү, гомумән алганда, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районының мәдәни потенциалын булдыру өчен шартлар тудыру.

Программа максатларына ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итәргә кирәк:

- мәдәният учреждениеләренә халыкка күрсәтелә торган мәдәни байлыklarның гомуми файдалана алуын тәмин итү һәм хезмәт күрсәтүләренә сыйфатын яхшырту;
 - Чүпрәле районы территориясендә тарихи һәм мәдәни мирасны саклау;
 - Чүпрәле муниципаль районы территориясендә яшәүче халыкларның традицион халык культурасын, телләрен, матди булмаган мәдәни мирасын саклау һәм үстерү өчен шартлар тудыру;
 - мәдәният өлкәсендә халыкның ижади инициативаларына, ижади берлекләргә һәм оешмаларга ярдәм итү өчен шартлар тудыру;
 - Россия мәдәниятенә эһәмиятле вакыйгаларына һәм мәдәният өлкәсендә хезмәттәшлекне үстерүгә багышланган чараларны оештыру һәм үткәрү өчен шартлар тудыру;
- мәдәни кыйммәтләргә матбугат һәм аудиовизуаль чаралар ярдәмендә булдыру, тарату һәм үзләштерү буенча мәдәни эшчәнлекне гамәлгә ашыру өчен шартлар тудыру;
- заманча мәгълүмат технологияләрен кертү нигезендә мәдәният учреждениеләренә матди-техник базасын ныгыту һәм модернизацияләү;
 - үзешчән халык ижаты өлкәсендә конкурс нигезендә ижат проектларына күрсәтелә торган ярдәм механизмнарын үстерү;
 - мәдәният учреждениеләре хезмәткәрләренә квалификациясен күтәрү, яшәү квалификацияләре белгечләргә жәлеп итү.

Программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген чагылдыру өчен ярдәмче программаны гамәлгә ашыруның иң мөһим нәтижәләрен бәяләү өчен билгеләнгән максатчан индикаторлар һәм ярдәмче программа күрсәткечләре файдаланылды.

Максатчан индикаторлар, күрсәткечләр һәм аларның мәгънәләре турындагы белешмәләр 1 нче таблицада китерелгән.

Программаны гамәлгә ашыру нәтижәләлеге индикаторлары һәм күрсәткечләре
1 нче Таблица

№ п/п	Муниципаль программаның максатчан индикаторы һәм күрсәткече исеме	Үлчәү берәм леге	Еллар буенча күрсәткечләр кыйммәтләре			Чыганак мәгълүмат исәпләү методикасы
			2025	2026	2027	
1	2	3	5	6	7	8
1.	Клуб формироваииеләре саны	бер.	271	272	273	«Мәдәни-ял итү тибындагы оешма турында белешмәләр» 7-нк номерлы федераль статистик күзәтү формасы (алга таба-7- нк номерлы форма)
2.	Мәдәният учреждениеләренең белгечләр белән тәэмин ителеше	%	50	70	90	7-нк формасы
3.	Мәдәният учреждениеләренең һәмәскәр берләшмәләре клуб формироваииеләре эшендә катнашучы халыкның чагыштырма авырлыгын арттыру (алдагы ел белән чагыштырганда);	%	0,4	0,5	0,6	7-нк формасы
4.	Мәдәният учреждениеләре белгечләренең гомуми саныннан кабат әзерлек һәм квалификация күтәрү узган белгечләре өлеше	%	20	20	50	раслаучы документларның булуы 7-нк номерлы форма
5.	мәдәни-ял чаралары белән колачланган халык өлешенең артуы, шул исәптән түләүле нигездә (алдагы ел белән чагыштырганда);	%	10/5	10/5	10/5	7-нк формасы

2.2. Программаны гамэлгэ ашыруның көтелгән нәтижеләре һәм аны гамэлгэ ашыру сроклары тасвирламасы

Программаны гамэлгэ ашыру:

- мэдәният учреждениеләренең матди-техник базасын ныгытырга һәм модернизацияләргә;

-мэдәният учреждениеләре тарафыннан район халкына күрсәтелә торган мэдәният өлкәсендә сыйфатлы хезмәтләр күрсәтү өчен шартлар тудыру;

- мэдәният учреждениеләренә йөрүчеләрне арттырырга;

- мэдәният учреждениеләре эшенең инновацион формаларын үстерергә.

Ярдәмче программаны гамэлгэ ашыруның көтелгән нәтижеләре булачак:

-район халкының тигез һәм ирекле файдалана алуын тәмин итә торган шартлар тудыру, аның ижади потенциалын ачу өчен максималъ мөмкинлекләр тудыру;

-мэдәният учреждениеләре тарафыннан район халкына күрсәтелә торган мэдәният өлкәсендә хезмәт күрсәтүләрнең сыйфатын арттыру;

- мэдәният учреждениеләре үткәрә торган түләүле мэдәни-ял чараларында катнашучы район халкының чагыштырма авырлыгын арттыру;

- мэдәният учреждениеләре гамэлгэ ашыра торган мэдәни чаралар санының артуы;

-мэдәният учреждениеләрен яңадан әзерләү һәм квалификация күтәрү узган белгечләрнең өлеше арту, мэдәният учреждениеләре белгечләренең гомуми саныннан:

-Чүпрәле районының тарихи-мэдәни мирасын аның юнәлешләренең барлык спектрында саклап калу;

- районның мэдәният өлкәсе инфраструктурасын модернизацияләү;

- районның республика һәм гомумроссия мэдәни процессына интеграциясен активлаштыру;

- Чүпрәле районының уңай образын ныгыту;

Ярдәмче программаны гамэлгэ ашыру сроклары - 2025-2027 еллар.

III бүлек. Программаның характеристикасы

Программа мэдәният учреждениеләрен модернизацияләү нигезендә алга таба үстерүне тәмин итә торган максатларга ирешүгә һәм бурычларны хәл итүгә юнәлдерелгән үзара бәйлә чаралар комплексын тәкъдим итә.

Мэдәни-ял итү эшчәнлегә өлкәсендәге чаралар мэдәният учреждениеләре тарафыннан район халкына күрсәтелә торган хезмәтләрнең сыйфатын яхшыртуга ярдәм итәчәк.

Муниципаль программаның төп чаралары исемлегә, аларны гамэлгэ ашыру сроклары, күләме һәм финанслау чыганагы турындагы белешмәләрне дә кертеп, 2 нче таблицада китерелгән.

IV бүлек. Программаны финанслау чыганакалары

Программа акчалар исәбеннән финанслана:

- Татарстан Республикасы бюджеты;
- муниципаль район бюджеты;
- чаралар башкаруучыларның төп эшчәнлеген финанслауга бүлөп бирелә торган чаралар;
- бюджеттан тыш акчалар;
- гамәлдәге законнар белән тыелмаган башка чыганаclar.

Программа чараларын финанслау чыганаclarы Татарстан Республикасы һәм муниципаль район бюджетларында акчалар булудан чыгып билгеләнә.

V Бүлек. Программаны гамәлгә ашыру куркынычларын анализлау һәм программаны гамәлгә ашыру куркынычлары белән идарә итү чараларын тасвирлау

Программаны уңышлы гамәлгә ашыру өчен максатларга ирешү, подпрограмма бурычларын хәл итү, аларның масштабларын һәм нәтижеләрен бәяләү, шулай ук аларны булдырмау буенча чаралар системасын булдыру белән бәйлә мөмкин булган куркынычларны фаразлау мөһим әһәмияткә ия.

подпрограмманы гамәлгә ашыру кысаларында аны гамәлгә ашыруның түбәндәге куркынычлары күрсәтелгә мөмкин:

-иқътисадның үсеш темпларын киметү, югары инфляция һәм район халкының матди хәлен начарайту мөмкинлекләренә бәйлә макроиқътисадый куркынычлар;

-мәдәният өлкәсендәге эшчәнлекне жайга салу буенча законнар базасының камил булмавы, федераль, республика законнарының үзгәрүе, норматив-хокукый базаны формалаштыру сроклары озынлыгы белән бәйлә законнар чыгару куркынычлары. Бу муниципаль программа чараларын гамәлгә ашыру шартларының планлаштырылган срокларын шактый арттыруга яисә үзгәртелүенә китерергә мөмкин;

-заманча таләпләр һәм матди-техник базаның фактик торышы, мәдәният өлкәсе учреждениеләре белән идарә итү системаларының техник яктан жиһазландырылуы һәм техник яктан тәэмин ителеше арасындагы аерманы көчәйтү куркынычы мәдәният өлкәсендә муниципаль хезмәт күрсәтүләренә сыйфатын һәм аннан файдалану мөмкинлеген сизелерлек киметүгә сәбәп булырга мөмкин;

-административ куркынычлар кызыксынган якларның программаның нәтижәсез идарә итүе, үзара хезмәттәшлегенә нәтижәсезлеге белән бәйлә, бу исә мәдәният өлкәсе учреждениеләре белән идарә итү дәрәжәсен киметүгә, ярдәмче программаларны гамәлгә ашыруның планлаштырыла торган срокларын бозуга, аның максатларын һәм бурычларын үтәмәүгә, күрсәткечләренә планлы күрсәткечләренә ирешмәүгә, ярдәмче программа чараларын үтәүнең ресурслардан һәм сыйфатыннан файдалануның нәтижеләлеген киметүгә китерергә мөмкин;

- мәдәният учреждениеләре эшенең административ чикләүләргә бәйлелеге;
- кадрлар куркынычлары мәдәният өлкәсендә югары квалификацияле кадрларга шактый кытлык булуга бәйле, бу мәдәният өлкәсе учреждениеләре эшенең нәтижәлеләген һәм алар күрсәтә торган хезмәтләренең сыйфатын киметә;
- районда демографик хәлнең начараюы;
- районда санитар-эпидемик вәзгыять һ. б.

Программаны гамәлгә ашыру куркынычлары белән идарә итү:

- Россия Федерациясе законнарының һәм Татарстан Республикасы законнарының планлаштырыла торган үзгәрешләрен мониторинглау, ярдәмче программа чараларын гамәлгә ашыруга бәйле районның муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү;

- муниципаль - хосусый партнерлык (Иганәчеләр), мәдәният өлкәсендә грантлар механизмнары кысаларында бюджеттан тыш акчаларны жәлеп итү;

- мәдәният өлкәсен мәгълүматлаштыру, программаның өстенлекле инновацион һәм инвестиция проектларына ярдәм итү;

- хезмәтләр күрсәтүнең мобил рәвешләрен үстерү;

- документлар проектлары буенча фикер алышуга, эшләү этабында, алга таба аларны килештерүдә катнашырга тиешле төп кызыксынучы якларны жәлеп итү;

- программаны гамәлгә ашыруга идарә итүнең нәтижәле системасын формалаштыру;

- программаны гамәлгә ашыруда катнашучыларның үзара хезмәттәшлеге нәтижәлеләген арттыру;

- муниципаль программаны гамәлгә ашыру барышы турында хисапларны даими бастырып чыгару;

- программа чараларын беренче чиратта финанслау өчен өстенлекләрен билгеләү;

- ярдәмче программа чараларын корректировкалау һәм үз вакытында төзәтү буенча тәкъдимнәр эзерләү;

- программа чараларын финанслау күләмнәрен ярдәмче программа бурычларын хәл итүнең өстенлегенә бәйле рәвештә яңадан бүлү;

Муниципаль программа чараларын финанслау чираттагы финанс елында хисап чорында муниципаль программаны гамәлгә ашыруның нәтижәлеләген мониторинглау һәм бәяләү нәтижәләрен исәпкә алып гамәлгә ашырылачак.

Кадрлар рискларының йогынтысын киметү югары квалификацияле кадрлар агымы һәм булган белгечләрен яңадан эзерләү (квалификацияләрен күтәрү) юлы белән күздә тотыла.

Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның мөһим элементы - муниципаль программаны планлаштыруның, тормышка ашыруның, мониторингның, төгәлләштерүнең һәм корректировкалауның үзара бәйләнеше, муниципаль программа чараларын үтәүчеләрнең персонал жаваплылыгын муниципаль программаның ахыргы нәтижәләренә аны гамәлгә ашыруны финанс бәяләве белән беркетү.

Программа методы мөмкинлек бирэчэк:

- финанс ресурсларын мэдэният учреждениеләре эшчәнлеген саклап калуга һәм тээмин итүгә юнәлдерелгән аеруча әһәмиятле чараларны уздыруга тупларга;
- Константин шәһәр жирлеге бюджеты акчаларын мэдэният өлкәсенә инвестицияләүнең адреслылығын, эзлеклеген, дәвамлылығын һәм контрольлеген тээмин итәргә;
- мэдэният учреждениеләре эшенә инновацион технологияләр кертү;
- мэдэният учреждениеләренә эшләве өчен шартлар тудыру, аларны алга таба үстерүнең алшартлары тудыру.

VI бүлек. Программаны ресурслар белән тээмин итү

Программаны финанслауның гомуми күләме **315.404, 7** мең сум тәшкил итә, шул исәптән жирле бюджеттан – **311.042, 7** мең сум, бюджеттан тыш - **4.362, 0** мең сум. (таблица. 2).

Программаны финанслау күләмнәре

Еллар	Финанслауның барлығы күләме, мең сум	шул исәптән акчалар исәбеннән		
		Республика бюджеты, мең сумнарда	Жирле бюджеттан, мең сумнарда	Бюджеттан тыш, мең сумнарда
2025	99 184,4	-	97 730,4	1 454,0
2026	105 038,4	-	103 584,4	1 454,0
2027	111 181,9	-	109 727,9	1 454,0
Барлығы	315 404,7	-	311 042,7	4 362,0

2025-2027 елларга Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районында мәдәни-ял итү учреждениеләре хезмәтләренен сыйфатын яхшырту программасының төп чаралары

№ п / п	Чаралар	Чараны гамәлгә ашыру эшләре исемлеге	Үтәү вакыт ы	Чараны гамәлгә ашыруга чыгымнар (мең сум)				Финанслау чыганагы (бюджет, РФ, ТР, МБ, бюджеттан тыш, иганәчелекне һ. б., якынча сумманы мең сумга күрсәтергә)
				барлыг ы	Шул исәптән еллар буенча			
					2025 ел	2026 ел	2027 ел	
1. Мәдәни-ял чаралары								
1.1	Район чаралары	Тантаналы очрашулар, тематик һәм бәйрәм концертлары, театральләштерелгән чаралар, спектакльләр, объектлар ачылышы, семинар-киңәшмәләр, котлаулар, күнел ачу тамашалары, дискотекалар, митинглар, хәтер кичәләре һәм башкалар.	2025- 2027	600,0 450,0	200,0 150,0	200,0 150,0	200,0 150,0	МБ, ВБ
1.2	Район, төбәкара, Бөтенроссия һәм Халыкара фестиваль-конкурслар	Иҗат коллективлары һәм аерым башкаручылар катнашуы	2025- 2027	1 950,0	650,0	650,0	650,0	МБ
1.3	Күчмә чаралар	Үзара концертлар, сабан туйлары, Ульяновск өлкәсендә һәм Чуаш республикасында татар мәдәнияте көннәре, муниципаль берәмлекләр көннәре, игенчелек ярминкәләре һ.б.	2025- 2027	225,0	75,0	75,0	75,0	МБ
БАРЛЫГЫ				3 225,0 450,0 3 675,0	1075,0 150,0 1 225,0	1075,0 150,0 1 225,0	1075,0 150,0 1 225,0	МБ ВБ
2. Кадрлар әзерләү								
2.1	Кадрлар әзерләү	Квалификация күтәрү	2025- 2027	300,0	100,0	100,0	100,0	МБ
БАРЛЫГЫ				300,0	100,0	100,0	100,0	
3. Хезмәтне саклау								
3.1	Хезмәтне саклау эшен оештыру		2025- 2027	621,0	195,0	207,0	219,0	МБ
3.2	Хезмәтне саклау һәм янгын	Укыту	2025- 2027	70,0	35,0	-	35,0	МБ

	куркынычсызлыгы буенча жаваплы затларны укуту							
БАРЛЫГЫ				691,0	230,0	207,0	254,0	
4. Оештыру техникасы, техника һәм музыкаль аппаратура сатып алу								
4.1	Оештыру техникасы (компьютерлар, ноутбуклар, МФУ һәм һ.б..)	Физик һәм юридик затлардан сатып алу.	2025- 2027	300,0	100,0	100,0	100,0	МБ
4.2	Музыкаль аппаратура сатып алу	Физик һәм юридик затлардан сатып алу.	2025- 2027	450,0	150,0	150,0	150,0	МБ
4.3	Яктылык жиһазлары сатып алу	Физик һәм юридик затлардан сатып алу.	2025- 2027	600,0	200,0	200,0	200,0	МБ
4.4	Автотранспорт сатып алу	Мәдәният буенча күчмә хезмәтләр өчен автотранспорт сатып алу	2025- 2027	1 000,0	1 000,0	-	-	МБ
БАРЛЫГЫ				2350,0	1450,0	450,0	450,0	
5. Сәхнә костюмнары сәхнә киеме								
5.1	Һәр сезонга сәхнә киемнәрен, ижат коллективлары, әйдәп баручы, солистлар өчен сәхнә костюмнарын шигъләп сатып алу	Физик һәм юридик затлардан сатып алу.	2025- 2027	1 050,0 390,0	350,0 130,0	350,0 130,0	350,0 130,0	МБ ВБ
БАРЛЫГЫ				1 440,0	480,0	480,0	480,0	
6. Капиталь ремонт, төзелеш								
6.1	"Авыл клублары" программасы буенча төзелеш	Мәдәният йорты, КФҮ төзелеше	2025- 2027	-	-	-	-	ТР
6.2	СК, СДК, РДК биналарына һәм корылмаларына капиталь һәм агымдагы ремонт	Ремонт-төзелеш эшләре	2025- 2027	- 3 500,0	- 1 600,0	- 900,0	- 1 000,0	ТР МБ
6.3	Мәдәният учреждениеләренең янгын сүндерү һәм	- беренчел янгын сүндерү системалары белән тәмин итү; - саклау-янгын сүндерү сигнализациясенә хезмәт күрсәтү;	2025- 2027	3 000,0	1 000,0	1 000,0	1 000,0	МБ

	террорчылык иминлеген тээмин итү:	<ul style="list-style-type: none"> - район мэдэният йорты янғын сүндөрү системасын ремонтлау; - шәхси саклану чараларын сатып алу; -электр чыбыклары һәм электр жиһазлары изоляциясенә каршы тору үлчәве; - видеокүзәтү системаларын урнаштыру һәм аларга хезмәт күрсәтү; - КТС урнаштыру; - металлодетекторлар һ. б. 						
	БАРЛЫГЫ		-	-	-	-	ТР	
			6 500,0	2 600,0	1 900,0	2 000,0	МБ	
			6 500,0	2 600,0	1 900,0	2 000,0		
	БАРЛЫГЫ		-	-	-	-	ТР	
			14 116,0	5 805,0	4 082,0	4229,0	МБ	
			840,0	280,0	280,0	280,0	ВБ	
			14 956,0	6 085,0	4 362,0	4 509,0		